

Euroopan unionin virallinen lehti

C 83

51. vuosikerta

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

2. huhtikuuta 2008

Ilmoitusnumero

Sisältö

Sivu

IV Tiedotteet

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN JA ELINTEN ANTAMAT TIEDOTTEET

Komissio

2008/C 83/01	Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaation korko: 4,23 % 1. huhtikuuta 2008 — Euron kurssi	1
2008/C 83/02	Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevän neuvoa-antavan komitean kokouksessaan 15. kesäkuuta 2007 antama lausunto päätösluonnoksesta asiassa COMP/38.784 — Wanadoo España/Telefónica — Esittelijä: Yhdistynyt kuningaskunta	2
2008/C 83/03	Kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan loppukertomus asiassa COMP/38.784 — Wanadoo España/Telefónica (laadittu tietyissä kilpailuasioita koskeissa menettelyissä kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan toimivaltuuksista 23 päivänä toukokuuta 2001 tehdyn komission päätöksen 2001/462/EY, EHTY 15 ja 16 artiklan mukaisesti — EYVL L 162, 19.6.2001, s. 21)	3
2008/C 83/04	Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevän neuvoa-antavan komitean 428. kokouksessaan 29. kesäkuuta 2007 antama lausunto päätösluonnoksesta asiassa COMP/38.784 — Wanadoo España/Telefónica — Esittelijä: Yhdistynyt kuningaskunta	5
2008/C 83/05	Tiivistelmä komission päätöksestä, tehty 4 päivänä heinäkuuta 2007, EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan mukaisesta menettelystä (Asia COMP/38.784 — Wanadoo España/Telefónica)	6

IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN JA ELINTEN
ANTAMAT TIEDOTTEET

KOMISSIO

Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaation korko ⁽¹⁾:**4,23 % 1. huhtikuuta 2008****Euron kurssi ⁽²⁾****1. huhtikuuta 2008**

(2008/C 83/01)

1 euro =

Rahayksikkö	Kurssi	Rahayksikkö	Kurssi		
USD	Yhdysvaltain dollaria	1,566	TRY	Turkin liiraa	2,0588
JPY	Japanin jeniä	157,55	AUD	Australian dollaria	1,7215
DKK	Tanskan kruunua	7,4567	CAD	Kanadan dollaria	1,6069
GBP	Englannin punttaa	0,7888	HKD	Hongkongin dollaria	12,1953
SEK	Ruotsin kruunua	9,3945	NZD	Uuden-Seelannin dollaria	2,0044
CHF	Sveitsin frangia	1,5737	SGD	Singaporin dollaria	2,1602
ISK	Islannin kruunua	120,38	KRW	Etelä-Korean wonia	1 541,96
NOK	Norjan kruunua	8,072	ZAR	Etelä-Afrikan randia	12,6595
BGN	Bulgarian leviä	1,9558	CNY	Kiinan juan renminbiä	10,9802
CZK	Tšekin korunaa	25,184	HRK	Kroatian kunaa	7,2745
EEK	Viron kruunua	15,6466	IDR	Indonesian rupiaa	14 443,22
HUF	Unkarin forinttia	258,55	MYR	Malesian ringgitiä	5,0026
LTL	Liettuan litiä	3,4528	PHP	Filippiinien pesoa	64,911
LVL	Latvian latia	0,698	RUB	Venäjän ruplaa	36,951
PLN	Puolan zlotya	3,5107	THB	Thaimaan bahtia	49,31
RON	Romanian leuta	3,731	BRL	Brasilian real	2,7452
SKK	Slovakian korunaa	32,475	MXN	Meksikon peso	16,6513

⁽¹⁾ Korko, jota sovellettiin viimeiseen ennen ilmoitettua päivää suoritettuun rahoitusoperaatioon. Jos sovellettu korko on vaihtuva huutokauppakorko, korko on marginaalinen korko.

⁽²⁾ *Lähde:* Euroopan keskuspankin ilmoittama viitekurssi.

Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevän neuvoa-antavan komitean kokouksessaan 15. kesäkuuta 2007 antama lausunto päätösluonnoksesta asiassa COMP/38.784 — Wanadoo España/Telefónica

Esittelijä: Yhdistynyt kuningaskunta

(2008/C 83/02)

1. Neuvoa-antava komitea on samaa mieltä komission kanssa siitä, että tuotteen markkinat Espanjassa ovat laajakaistaliittymien vähittäismyyntimarkkinat ja kansallisella ja aluetasolla laajakaistaliittymien tukku-markkinat. Vähemmistö ei ilmaissut mielipidettään asiasta.
  2. Neuvoa-antava komitea on samaa mieltä komission kanssa siitä, että yrityksellä Telefónica de España on määräävä asema kyseisillä markkinoilla.
  3. Neuvoa-antava komitea hyväksyy menetelmät ja tiedot, joita komissio käytti Telefónican harjoittaman hintapainostuksen määrittämiseksi, ja myös sellaisten tietojen käyttämisen, jotka eroavat espanjalaisen sääntelyviranomaisen CMT:n päätöksissään käyttämistä tiedoista. Vähemmistö ei ilmaissut mielipidettään asiasta.
  4. Neuvoa-antava komitea hyväksyy komission laskelmat hintapainostuksen määrittämiseksi. Vähemmistö ei ilmaissut mielipidettään asiasta.
  5. Komissio teki johtopäätöksen, joka koski hintapainostuksen vaikutuksia kilpailuun ja kuluttajalle aiheutuvaa vahinkoa. Neuvoa-antava komitea hyväksyy a) komission arvion todennäköisistä vaikutuksista ja b) komission arvion tosiasiallisista tapahtumista. Vähemmistö on eri mieltä b kohdasta.
  6. Neuvoa-antava komitea on samaa mieltä komission kanssa siitä, että a) hintapainostukselle ei ole objektiivista perustetta ja b) hintapainostus on EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan vastaista.
  7. Neuvoa-antava komitea on samaa mieltä komission kanssa siitä, että Telefónicalla oli mahdollisuus määrittellä hinnat itsenäisesti ja että CMT:n hintapainostusta koskevat päätökset eivät vapauta Telefónicaa 82 artiklan soveltamisesta. Vähemmistö ei ilmaissut mielipidettään asiasta.
  8. Neuvoa-antava komitea suosittelee lausuntonsa julkaisemista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
-

Kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan loppukertomus asiassa COMP/38.784 — Wanadoo España/Telefónica

(laadittu tietyissä kilpailuasioita koskevissa menettelyissä kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan toimivaltuuksista 23 päivänä toukokuuta 2001 tehdyn komission päätöksen 2001/462/EY, EHTY 15 ja 16 artiklan mukaisesti — EYVL L 162, 19.6.2001, s. 21)

(2008/C 83/03)

Päätösluonnoksen perusteella voidaan todeta seuraavaa:

Johdanto

Asian käsittely aloitettiin Wanadoo España, SL:n (nykyisin France Telecom España, SA, jäljempänä 'France Telecom') 11. heinäkuuta 2003 tekemän Telefónica, SA:ta, jäljempänä 'Telefónica', koskevan valituksen perusteella. Tutkittuaan valituksen komissio teki saamiensa lisätietojen perusteella alustavan johtopäätöksen, jonka mukaan Telefónica on rikkonut hinnoittelukäytännöllään EY:n perustamissopimuksen 82 artiklaa syyskuusta 2001 lähtien soveltamalla hintapainostusta Telefónican tytäryhtiöiden, Telefónica de España, SAU:n, jäljempänä 'TESAU', Telefónica Data de España, SAU:n, jäljempänä 'TDATA' ja Terra Networks España, SA:n, jäljempänä 'TERRA', kilpailijoiltaan Espanjassa veloittamien laajakaistaliittymien tukkuhintojen ja loppukäyttäjiltä veloittamien vähittäishintojen välillä.

Väitetiedoksianto ja vastausaika

Väitetiedoksianto lähetettiin 20. helmikuuta 2006 Telefónicalle, TESAUlle, TDATALle ja TERRALLE, jäljempänä 'osapuolet'. Osapuolten perustellun pyynnön johdosta pidensin vastausaikaa 19 päivään toukokuuta 2006. Osapuolet vastasivat mainittuna päivänä. Väitetiedoksiannon epävirallinen versio lähetettiin France Telecomille huomautusten esittämistä varten.

Menettelyn aikana annoin useille Telefónican kanssa kilpaileville yrityksille tai yritysten yhteenliittymille mahdollisuuden osallistua menettelyyn kolmansina osapuolina. Kyseessä ovat Tele2 Telecommunication Services, SL, jäljempänä 'Tele2', Grupo Corporativo ONO, SA, jäljempänä 'ONO', Jazz Telecom, SA, jäljempänä 'Jazztel' ja Asociación de Empresas Operadoras y de Servicios de Telecomunicaciones, jäljempänä 'ASTEL'.

Tutustuminen asiakirjoihin

Komission asiakirjoihin voitiin tutustua 21. helmikuuta 2006 CD-ROM-levyllä. Komission yksiköt antoivat 7. huhtikuuta 2006 mahdollisuuden tutustua uusiin ei-luottamuksellisiin versioihin eräistä asiakirjoista.

Telefónica kirjoitti minulle 21. huhtikuuta 2006 pyytäen saada tutustua vielä tiettyihin komission asiakirjoihin. Asianomainen komission yksikkö ei ollut sallinut kyseisiin asiakirjoihin tutustumista niiden luotamuksellisuuden vuoksi. Telefónica oli sitä mieltä, että kyseiset asiakirjat, erityisesti tiedot kilpailijoiden kustannuksista ja vaihtoehtoisten tukkumyyntisopimusten kautta saaduista liittymistä, voivat sisältää Telefónican puolustusta tukevia todisteita. Olin sillä kannalla, että pyydetyt tiedot olivat liikesalaisuuksia eivätkä ne olleet välttämättömiä Telefónican puolustukselle. Tämän vuoksi en sallinut kyseisiin asiakirjoihin tutustumista.

Suullinen kuuleminen

Suullinen kuuleminen tapahtui 12. ja 13. kesäkuuta 2006 Telefónican ja muiden kolmansien osapuolten pyynnöstä. Valituksen tekijä France Telecom sekä Jazztel, ONO, ja ASTEL osallistuivat kuulemiseen ja esitivät kantansa.

Asiaseikkoja koskeva kirje

Asianomainen komission yksikkö lähetti Telefónicalle 11. tammikuuta 2007 asiaseikkoja koskevan kirjeen, jossa se antoi tiedoksi eräitä uusia seikkoja, jotka komissio aikoi sisällyttää mahdolliseen lopulliseen päätökseen. Asiakirjoihin voitiin lisäksi tutustua uudella CD-ROM-levyllä. Telefónica vastasi asiaseikkoja koskevaan kirjeeseen 12. helmikuuta 2007.

Vastauksessaan Telefónica esitti eräitä seikkoja, joiden se katsoi olevan puolustuksensa kannalta merkityksellisiä. Erityisesti Telefónica väitti, että sille ei ollut annettu mahdollisuutta tehdä tarkoituksenmukaisia huomautuksia eräistä asiaseikkoja koskevaan kirjeeseen sisältyneistä seikoista.

Tutkittuani kaikki asian kannalta merkitykselliset tosiseikat, totesin, että asianomainen komission yksikkö oli antanut Telefónican pyynnöstä lisätietoja, joten myönsin viikon lisääikaa kyseisten tietojen vuoksi. Telefónica ei pyytänyt lisäselvityksiä. Katsoin, että Telefónica oli saanut asianmukaiset tiedot ja sille oli annettu riittävästi mahdollisuuksia tehdä huomautuksia asiaseikkoja koskevaan kirjeeseen sisältyvistä seikoista ja niistä johtopäätöksistä, joita komissio aikoi niiden perusteella tehdä.

Päätösluonnos

Päätösluonnoksessa komissio päivitti hintapainostusta koskevat laskelmat vuoden 2005 toisen puoliskon ja vuoden 2006 osalta asiaseikkoja koskevassa kirjeessä esitetyn mukaisesti.

Komissiolle toimitettu päätösluonnos sisältää vain sellaisia väitteitä, joista osapuolille on annettu mahdollisuus esittää kantansa.

Katson, että tässä asiassa on noudatettu asianosaisten oikeuksia tulla kuulluksi.

Bryssel 15. kesäkuuta 2007.

Karen WILLIAMS

Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevän neuvoa-antavan komitean 428. kokouksessaan 29. kesäkuuta 2007 antama lausunto päätösluonnoksesta asiassa COMP/38.784 — Wanadoo España/Telefónica

Esittelijä: Yhdistynyt kuningaskunta

(2008/C 83/04)

1. Neuvoa-antava komitea hyväksyy komission ehdotuksen sakon määräämisestä. Vähemmistö pidättyy ottamasta kantaa.
  2. Neuvoa-antava komitea on samaa mieltä siitä, että kyseisen sakon määrän olisi vastattava erittäin vakavaa rikkomista. Vähemmistö on asiasta eri mieltä.
  3. Neuvoa-antava komitea hyväksyy komission ehdotuksen sakon alentamisesta lieventävien seikkojen perusteella, koska espanjalainen CMT sovelsi Telefónican kuluihin erityistä alakohtaista sääntelyä.
  4. Neuvoa-antava komitea hyväksyy sakon lopullisen määrän. Vähemmistö pidättyy ottamasta kantaa ja on asiasta eri mieltä.
  5. Neuvoa-antava komitea hyväksyy lausuntonsa julkaisemisen.
  6. Neuvoa-antava komitea pyytää komissiota ottamaan huomioon muut keskustelujen aikana esiin nousseet kysymykset.
-

**Tiivistelmä komission päätöksestä,
tehty 4 päivänä heinäkuuta 2007,
EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan mukaisesta menettelystä
(Asia COMP/38.784 — Wanadoo España/Telefónica)
(Ainoastaan espanjankielinen teksti on todistusvoimainen)**

(2008/C 83/05)

Komissio teki 4 päivänä heinäkuuta 2007 EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan mukaista menettelyä koskevan päätöksen. Komissio julkaisee asianosaisten nimet ja päätöksen olennaisen sisällön sekä määrättävät seuraamukset neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 ⁽¹⁾ 30 artiklan säännösten mukaisesti. Se ottaa huomioon yritysten oikeutetut edut sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta. Päätöksen koko tekstin julkinen toisinto on julkaistu asiassa todistusvoimaisilla kielillä ja komission työkielillä kilpailun pääosaston internetsivulla:

http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html.

I. JOHDANTO

Päätöksessä määrätään Telefónica SA:lle ja Telefónica de España SAU:lle (yhteisvastuullisesti) 151 875 000 EUR sakko EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan rikkomisesta. Telefónica käytti syyskuusta 2001 joulukuuhun 2006 määräävää markkina-asemaansa väärin Espanjan laajakaistamarkkinoilla harjoittamalla epäoikeudenmukaista hinnoittelua hintaruuvien avulla.

II. ASIAN KUVAUS

1. Menettely

Wanadoo España teki 11. heinäkuuta 2003 komissiolle kantelun, jossa se väitti Telefónican käyttävän hintaruuvia Espanjan laajakaistaisten internetyhteyksien markkinoilla. Komissio lähetti Telefónicalle 20. helmikuuta 2006 väitetiedoksiannon, johon Telefónica vastasi 19. toukokuuta 2006. Suullinen kuuleminen järjestettiin 12. ja 13. kesäkuuta 2006. Komissio lähetti 11. tammikuuta 2007 kirjeen, joka sisälsi lisätietoa tosiseikoista, joihin päätösluonnoksessa todennäköisesti viitataan. Telefónica vastasi tähän kirjeeseen 12. helmikuuta 2007.

Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevä neuvoo-antava komitea antoi päätösluonnoksesta myönteisen lausunnon 29. kesäkuuta 2007.

2. Taustaa

Espanjassa tarjotaan laajakaistaisia internetyhteyksiä kuluttajille pääasiassa kiinteään puhelinlinjaan perustuvaa ADSL-tekniikkaa käyttäen (80 prosenttia laajakaistayhteyksistä vuoden 2006 lopussa). Telefónica on ainoa espanjalainen teleoperaattori, jolla on koko maan kattava kiinteä puhelinverkko. Se on rakentanut tätä paikallisliityntäverkkoa huomattavan pitkään yksinoikeuden suojissa, ja se on voinut rahoittaa investointejaan monopolihinnoittelulla.

ADSL-arvoketju on Espanjassa kokonaan Telefónican hallussa. Sen paikallisliityntäverkon kanssa rinnakkaisen verkon rakentaminen ei ole taloudellisesti kannattavaa. Siksi muilla verkko-operaattoreilla, jotka haluavat tarjota vähittäisasiakkaille laajakaistapalveluja, ei ole muuta vaihtoehtoa kuin tehdä sopimus tukkutason laajakaistayhteyksistä, jotka kaikki tukeutuvat Telefónican paikallisliityntäverkkoon. Markkinoilletulo vaihtoehtoista tekniikkaa (kaapelimodeemi) käyttäviin tukkutason tuotteisiin tukeutuen ei ole ollut mahdollista.

⁽¹⁾ EUVL L 1, 4.1.2003, s. 1.

3. Oikeudellinen arviointi

3.1 Merkitykselliset markkinat ja määrävä asema

Päätöksessä määritetään kolmet merkitykselliset tuotemarkkinat: laajakaistayhteyksien vähittäistason mas-samarkkinat ja kahdet erilliset laajakaistayhteyksien tukkumarkkinat eli laajakaistayhteyksien alueelliset tukkumarkkinat ja laajakaistayhteyksien valtakunnalliset tukkumarkkinat.

Tukkumarkkinoiden määrittely perustuu lähinnä siihen, että siirtyminen yhdestä tukkutason tuotteesta toiseen edellyttää mittavia verkkoinvestointeja: i) valtakunnallisessa tukkuliitynnässä liikenne keskitetään yhteen liityntäpisteeseen eli operaattorit voivat tarjota laajakaistayhteyksien vähittäispalveluja ilman, että niiden tarvitsee rakentaa verkkoa (juuri) lainkaan; ii) alueellinen tukkuliityntä edellyttää jopa 109 alueellista liityntäpistettä kattavan kalliin verkon rakentamista.

Telefónica on yksinomainen tarjoaja myös kolmannentyypisillä laajakaistayhteyksien markkinoilla eli tilaa-jayhteyksien eriytettyssä tarjonnassa, jota ei ole määritelty tässä päätöksessä merkityksellisiksi markkinoiksi. Hyvin suuren investointi-intensiivisyytensä vuoksi se ei voi korvata edellä mainittuja tukku tuotteita. Lisäksi tilaajayhteyksien eriytetyn tarjonnan markkinoilla on ollut huomattavia ongelmia saatavuudessa, ja Espanjan sääntelyviranomaisen määräsi tästä seuraamuksia marraskuussa 2006.

Telefónicalla on määrävä asema kummillakin tukkumarkkinoilla. Sillä on monopoli alueellisilla tukkumark-kinoilla ja 80 prosentin markkinaosuus valtakunnallisilla tukkumarkkinoilla. Telefónica on voinut asemansa vuoksi käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa (hintaruuvi, yleiset viivytykset tilaajayhteyksien eriytettyssä tarjon-nassa) kilpailevaan valtakunnalliseen tukkutarjontaan (joka väistämättä perustuu Telefónican muuhun tukku-tarjontaan).

3.2 Väärinkäyttö

Syyskuusta 2001 joulukuuhun 2006 Telefónican vähittäishintojen ja alueellisen tason tukkuliitännän hinnan erotus ja vähittäishintojen ja valtakunnallisen tason tukkuliitännän erotus ei riittänyt kattamaan Telefónican kaltaiselle tehokkaalle operaattorille laajakaistayhteyksien vähittäistarjonnasta aiheutuvat kustannukset.

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan hintaruuvien olemassaolon toteamiseen sovelletaan menetelmää, jossa arvioidaan, voisiko Telefónican tuotantoketjun loppupäässä toimivan osan toiminta olla kannattavaa, kun otetaan huomioon maksut, joita sen tuotantoketjun alkupäässä toimiva osa perii. Kannattavuuden laskemi-nessä käytetään kahta menetelmää: eri ajanjaksojen vertailua (jossa arvioidaan Telefónican kannattavuus kultakin vuodelta) ja Telefónican itsensä ehdottamaa kassavirtojen diskonttausta (joka sallii kustannuksia alemman hinnoittelun laajentuvilla markkinoilla alkuvaiheessa⁽¹⁾), mutta edellyttää Telefónican olevan kannattava vuosina 2001–2006). Molemmilla menetelmillä päästään samaan tulokseen: Telefónica käytti hintaruuvia syyskuusta 2001 joulukuuhun 2006.

Päätöksen kohteena olevassa käytännössä eli hintaruuvissa on Telefónican mukaan kyseessä rakentava kiel-täytyminen myynnistä, ja siksi komission olisi pitänyt osoittaa, että asiassa *Oscar Bronner*⁽²⁾ sovelletut kriteerit täyttyivät. Käsiteltävänä olevan asian tosiasialliset, taloudelliset ja oikeudelliset olosuhteet poikkeavat oleellisesti asiaan *Oscar Bronner* liittyvistä olosuhteista. Tarkasteltavana olevassa tapauksessa Telefónicalle määrätään yhteisön lainsäädännön kanssa yhteensopivassa Espanjan säädöksessä velvoite tarjota yhteyksiä sekä alueellisilla että valtakunnallisilla tukkumarkkinoilla. Velvoitteella pyritään edistämään kilpailua ja kulut-tajan etua, ja sen taustalla on viranomaisten tekemä tasapainotesti, jossa toisessa vaakakupissa oli Telefónican ja sen kilpailijoiden investointi- ja innovointikannustimet ja toisessa tarve edistää kilpailua tuotantoketjun loppupäässä pitkällä aikavälillä. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa Telefónican halukkuutta investoida infra-struktuuriin ei missään vaiheessa ole kyseenalaistettu. Telefónican tuotantoketjun alkupään verkko on pitkälti luotu investoinneilla, jotka on tehty jo kauan ennen laajakaistapalveluiden tuloa Espanjaan, aikana jolloin Telefónicalla oli erikoisoikeuksia ja yksinoikeuksia, jotka suojasivat sitä kilpailulta.

⁽¹⁾ Kassavirtojen diskonttausmenetelmässä otetaan esim. huomioon kokemuksen kertymisen vaikutus ja mittakaavaedut, jotka ovat tällaisille nopeasti kasvaville markkinoille tyypillisiä.

⁽²⁾ Asia C-7/97, *Oscar Bronner* (Kok. 1998, s. I-7791), 43–46 kohta.

Telefónicaalla ei ollut mitään estettä lopettaa hintaruuvien käyttöä ja tarjota kilpailijoilleen alempia tukkuhintoja. Sen valtakunnallisiin tukkuhintoihin ei kohdistunut minkäänlaista hintasääntelyä 21. joulukuuta 2006 asti, ja alueellisia tukkuhintoja on säännelty ainoastaan asettamalla enimmäishinta.

Väärinkäyttö päättyi, kun Espanjan sääntelyviranomaisen puuttui asiaan joulukuussa 2006 ja tukkuhintoja laskettiin. Sääntelyviranomaisen ei ottanut kantaa siihen, liittyikö Telefónican kahteen valtakunnalliseen tukkumyyntituotteeseen hintaruuvien käyttö, ja sen arvio hintaruuvien käytöstä Telefónican alueellisessa tukkumyyntituotteessa perustui Telefónican lokakuussa 2001 tekemiin ennusteisiin, kun taas komissio käytti arvioinnissaan tosiasiallisesti toteutuneita kustannuksia.

3.3 Väärinkäytön vaikutukset

Tarkasteltavana olevassa tapauksessa markkinoiden sulkeutuminen kilpailulta oli todennäköistä, koska hintaruuvi vaikutti Telefónican kilpailijoiden mahdollisuuksiin tulla merkityksellisille markkinoille ja kohdistaa Telefónicaan kilpailupaineita (¹). Hintaruuvilla rajoitettiin kilpailua aiheuttamalla yhtä tehokkaille kilpailijoille kohtuuttomia tappioita: ne joutuivat joko lähtemään markkinoilta tai ainakin niiden kasvu- ja investointimahdollisuuksia rajoitettiin. Vaikka ne pystyivätkin vastaamaan Telefónicalle sekä hinnoissa että markkinointimenoissa, pitkällä tähtäyksellä ne eivät pystyneet tarjoamaan Telefónicalle merkittävää kilpailuhaastetta jatkuvien tappioidensa vuoksi. Tämän seurauksena Telefónican käyttäytyminen todennäköisesti viivästytti kilpailijoiden markkinoilletuloa ja kasvua. Siksi Telefónican käyttäytyminen todennäköisesti esti mahdollisimman pitkään ADSL-operaattoreita saavuttamasta sellaisia mittakaavaetuja, että niiden olisi ollut perusteltua investoida omaan infrastruktuuriin, ja hyödyntämästä tilaajayhteyksien eriytettyä tarjontaa.

Kuluttajille aiheutunut välitön haitta oli todennäköisesti merkittävä: ilman Telefónican hintaruuvista johtuvaa kilpailun vääristymistä laajakaistapalvelujen vähittäismarkkinoilla olisi todennäköisesti ollut kovempaa kilpailua ja kuluttajat olisivat hyötäneet halvemmista hinnoista, suuremmasta valikoimasta ja innovoinnista.

Hintaruuvi on vaikuttanut konkreettisesti vähittäismarkkinoiden sulkeutumiseen kilpailulta, ja siitä on ollut haittaa loppukäyttäjille. Hintaruuvien takia Espanjan vähittäishinnat ovat EU:n vanhojen jäsenvaltioiden (EU-15) korkeimpia (elleivät korkeimmat), ja laajakaistayhteyksien levinneisyysaste on Espanjassa EU-15:n keskiarvon alapuolella. Mitkään kysyntä- tai tarjontatekijät eivät voi tyydyttävästi selittää Espanjan korkeita vähittäishintoja. Telefónican käyttäytyminen on siis aiheuttanut kuluttajalle merkittävää haittaa.

4. Sakot

Telefónican toiminta oli tarkoituksellista. Telefónican tiedot osoittavat, että yritys ei voinut olla tietämättä, että se aiheutti tappioita tuotantoketjun loppupäässä. Vaikka oletettaisiin, että Telefónica saattoi aluksi uskoa, että Espanjan sääntelyviranomaisen malli perustui realistisiin arvioihin, alueelliset tukkuhinnat huomioon ottaen sen on täytynyt tai sen olisi täytynyt hyvin pian huomata, että todelliset kustannukset eivät vastanneet arvioita. Vaikka asiaa tarkasteltaisiin Telefónican kannalta kaikkein edullisimmalla tavalla, sen jatkuva luottamus CMT:n arvioiden ja laskelmien paikkansapitävyyteen, siitä huolimatta, että tosiasialliset tiedot olivat päinvastaisia, on vähintäänkin erittäin huolimaton käytöstä. Alueellista tukku tuotetta koskevaa ennakosääntelytoimenpidettä voidaan pitää lieventävänä seikkana, jos sillä ylipäänsä on merkitystä. Näin ollen Telefónicalle olisi määrättävä sakkoa.

Sakko on määrätty rikkomisen vakavuuden ja keston perusteella.

4.1 Vakavuus

Rikkomisen vakavuus määritetään väärinkäytön luonteen ja vaikutuksen sekä merkityksellisten maantieteellisten markkinoiden koon perusteella.

(¹) Markkinoiden voidaan todeta sulkeutuneen kilpailulta, vaikka kilpailijat eivät joutuisikaan lähtemään markkinoilta: riittää, että kilpailijoiden asemaa heikennetään niin, etteivät ne kykene enää kilpailemaan yhtä aggressiivisesti.

4.1.1 Rikkomisen luonne

Telefónican toiminnassa on kyse siitä, että käytännössä monopoliasemassa oleva yritys käyttää asemaansa selvästi väärin. Vastaavia ennakkotapauksia on jo useita. Erityisesti *Deutsche Telekom* -päätöksellä on selvennetty, millä ehdoin EY:n perustamissopimuksen 82 artiklaa sovelletaan taloudelliseen toimintaan, johon kohdistuu alakohtaista ennakkosääntelyä. Tällaista väärinkäyttöä voidaan kyseiseen ajanjaksoon sovellettavien, sakkujen määräämistä koskevien yhteisön suuntaviivojen perusteella pitää erityisen vakavana rikkomisena.

Kuten komissio totesi asiassa *Deutsche Telekom*, sentyypinen väärinkäyttö, johon Telefónicakin on syyllistynyt, vaarantaa tavoitteen luoda EU:n laajuiset televiestintaverkkojen ja -palvelujen sisämarkkinat, joilla kilpailu on vääristymätöntä, ja se voidaan varmasti luokitella erityisen vakavaksi rikkomiseksi ⁽¹⁾. Komissio ei tuolloin pitänyt *Deutsche Telekom*in väärinkäyttöä erityisen vakavana rikkomisena useista eri syistä, joista mikään ei sovellu nyt tarkasteltavana olevaan tapaukseen.

4.1.2 Rikkomisen vaikutus

Määrittäessään rikkomisen vakavuutta komissio on ottanut huomioon, että tässä päätöksessä käsiteltävillä merkityksellisillä markkinoilla on huomattava taloudellinen merkitys ja että ne ovat keskeisellä sijalla tietoyhteiskunnan kehittämisessä. Lukuisten kaupallisten ja julkisten palvelujen tarjoaminen loppukäyttäjille edellyttää laajakaistayhteyksiä.

Kuten 3.3 kohdassa on selitetty, Telefónican käyttäytyminen on estänyt kilpailevilta ADSL-operaattoreilta kestävän kasvun vähittäismarkkinoilla ja aiheuttanut kuluttajille huomattavaa haittaa.

4.1.3 Merkityksellisten maantieteellisten markkinoiden koko

Merkitykselliset maantieteelliset markkinat muodostaa Espanja. Vaikka väärinkäyttö rajoittuu vain yhteen jäsenvaltioon, rikkomista on silti pidettävä erityisen vakavana, koska rikkomisen vakavuutta on arvioitava kaikkien asiaan vaikuttavien seikkojen perusteella. Televiestintäalalla hintaruuvitapaukset rajoittuvat välttämättä yhteen jäsenvaltioon (verkon maantieteellinen laajuus), mutta estää muiden maiden yrityksiä tulemasta nopeasti kasvaville markkinoille.

4.1.4 Päätelmä rikkomisen vakavuudesta

Edellä esitetyn perusteella rikkomista on yleisesti pidettävä erityisen vakavana, vaikkakaan se ei ole välttämättä ollut yhtä vakavaa koko ajan.

Sakkojen alkuperäisessä määrässä otetaan huomioon, että Telefónican väärinkäytön vakavuus tuli kyseisellä jaksolla koko ajan selvemmäksi, erityisesti *Deutsche Telekom* -päätöksen jälkeen.

4.2 Rikkomisen kesto

Rikkominen kesti tässä tapauksessa syyskuusta 2001 joulukuuhun 2006 eli viisi vuotta ja neljä kuukautta, mikä on komission sakkosuuntaviivojen mukaan pitkäkestoinen väärinkäyttö.

4.3 Lieventävät seikat

Komissio katsoo kaiken saatavilla olevan näytön perusteella, että tämän tapauksen yhteydessä voidaan ottaa huomioon joitakin lieventäviä seikkoja, sillä joihinkin Telefónicaan soveltamiin maksuihin kohdistui alakohtaista sääntelyä. Asiassa *Deutsche Telekom* otettiin lieventävänä seikkana huomioon, että *Deutsche Telekom*in vähittäis- ja tukkuhintoihin kohdistui alakohtaista sääntelyä, ja sakkoa alennettiin tällä perusteella 10 prosenttia. Samoin tässä tapauksessa sakkoa alennetaan 10 prosenttia, vaikka Telefónicalla olikin huomattavasti suurempi liikkumavara hinnoittelussaan.

Kaikki edellä esitettyjen tekijöiden perusteella sakon suuruus on 151 875 000 EUR. Sakko määrätään yhteisvastuullisesti Telefónica SA:lle ja sen tytäryhtiölle Telefónica de España SAU:lle.

⁽¹⁾ Ks. *Deutsche Telekom*, 203–204 kohta.